

Årsrika: politik för ett värdigt åldrande

Många årsrika gör stora och viktiga ideella insatser i kommunen. De utgör ryggraden inom många föreningar och organisationer, de vårdar närstående, tar hand om barnbarn och stöttar vänner med sviktande hälsa. Liberalerna har genomgående visat att vi prioriterar äldreomsorgen. Vi ser till exempel hellre att vi i Umeå ger vård och omsorg till äldre människor än vissa kulturinrättningar och vi vill att även logopederna ska finnas inom äldreomsorgen.

- **Ofrivillig ensamhet måste brytas**

Stötta civilsamhället och gör det möjligt för äldre och funktionsnedsatta att kunna önska sällskap vid måltider i hemtjänsten. Något som gör det trevligare att äta, främjar en bra hälsa och motverkar ensamhet.

- **Eget team till varje hemtjänsttagare**

Jag vill skapa en trygg omsorg präglad av integritet. En omsorgstagare ska ha ett hemtjänstteam som i normalfallet inte är fler än ca åtta personer. Specialistkompetens ska vara knuten till omsorgstagaren och de egna behoven ska styras.

- **Kommunal strategi för bättre bemanning och arbetsvillkor**

Det behövs ett äldreomsorgslyft med fler fasta anställningar och betald utbildning på arbetstid. Äldreomsorgen ska bemannas med fast anställda undersköterskor och sjuksköterskor och delade turer ska tas bort helt och hållet.

- **Forskning och ett nationellt centrum för äldreomsorg i Umeå**

Det behövs ett helt nytt kunskapscentrum för praktisk forskning och kunskap om äldreomsorgen. Vi kan då hitta digitala lösningar och användbar välfärdsteknik men framför allt få bättre kunskap om vad som ger hög kvalitet i omsorgen.

- **Språkrav för äldreomsorgens personal**

För årsrika är tillräckliga kunskaper i svenska hos anställda en trygghet. Skapa en utbildningsinsats för att ge alla anställda och äldre rätt och bra förutsättningar.

- **Läkare och logopederna på äldreboenden**

Trots att mer än en fjärdedel av sjukvården bedrivs i kommunerna får dessa inte anställa läkare! Inte minst geriatriker och allmänläkare, och även logopederna borde kunna anställas av äldreboenden för en mer sammanhållen vård och omsorg av äldre.

- **Årsrika en tillgång i och efter arbetslivet**

Många kan och vill arbeta långt efter pensionsdagen. Därför bör åldersgränsen för rätten att stanna i arbetslivet höjas till 71 år och reglerna för att kombinera arbete eller egenföretagande på deltid med pension bör vara enkla och förmånliga.

- **Bo bra också som årsrik**

Bostadstillägget bör höjas. De flesta människor vill bo kvar i sin gamla bostad men det måste vara möjligt att flytta till en mindre ny lägenhet för den som vill.

- **Fler äldre- och trygghetsboenden**

Det behövs fler trygghetsboenden och fler lägenheter i vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen än vad som finns i dag. Äldres behov av vård och omsorg under dygnets alla timmar måste tillgodoses i kommunen.

- **Inrätta boende för yngre personer med demenssjukdom**

Ingen ska behöva bo hemma till varje pris. Yngre personer med demens har inte samma behov som årsrika dementa personer och har ofta även en familj och barn som kommer och hälsar på dem.

- **Mer makt åt de årsrika i äldreomsorgen**

Ingen ska behöva vara orolig för att inte få äldreomsorg när de behöver, och ingen ska behöva vara orolig att den inte är tillräckligt bra. Det ska vara självklart att själv få välja hemtjänstföretag och äldreboende.

- **Självständig längre med ny teknik och digitalisering**

Den teknik vi idag tar för självklar i vår vardag måste också bli självklar inom vård och äldreomsorg. Den tekniska utvecklingen innebär fantastiska möjligheter att öka årsrika personers självständighet, delaktighet och livskvalitet. Välfärdsteknik och digitalisering bör bejakas, utnyttjas och underlättas.

- **Inrätta äldrefältare**

Många äldre är ofrivilligt ensamma och isolerade. Anställ äldrefältare som arbetar uppsökande på platser där äldre rör sig. För att minska ensamheten och öka välmående bland de äldre i Umeå.

- **Äldrevårdcentraler bör inrättas i vården**

En förstärkning av vård- och hälsocentraler är viktig för att förebygga och behandla ohälsa bland äldre och för rehabilitering efter stroke och olycksfall. En sammanhållen vård mellan kommuner, primärvård och slutenvård i en gemensam organisation och finansiering kan ge multisjuka äldre bättre vård.

- **Våld och övergrepp mot äldre**

Alla som arbetar inom hälso- och sjukvård samt inom äldreomsorg ska ha kunskap om våld mot årsrika och anmälningskyldighet om de misstänker våld eller övergrepp.

- **Det behövs äldreomsorg anpassad för personer med intellektuell funktionsnedsättning**

När anhörigvårdare blir årsrika är det inte säkert att de orkar längre. Det behövs därför en beredskap i god tid från kommunen för att ta över i tid med en omsorg som är anpassad.

- **Kunskapen om åldrandet bland personer som invandrat behöver öka**

Den som drabbas av demens tappar ibland det språk de lärt sig senare i livet. Posttraumatisk stress bland flyktingar kan uppträda sent i livet, och ibland utlösas eller förvärras av demens. Information om vad äldreomsorgen kan erbjuda bör ges på många språk och på ett sätt som når ut så att anhörigvård sker frivilligt och inte av plikt eller tradition.

- **Anhörigvård får inte bli en kvinnofälla**

Det bör bli lättare att förena anhörigstöd med arbete, till exempel genom rätt till tjänstledighet och deltid. I takt med att samhällsekonomin så tillåter bör möjligheten till närståendepenning också vid ledsagning till läkarbesök utökas.

- **Avskaffa åldersgränsen för personlig assistans**

Idag har personer, som efter 65 år får en funktionsnedsättning, inte rätt till personlig assistans. Det är möjligt för personer som har haft assistansersättning före 65 års ålder, att behålla den efter 65. Men trots att deras behov av insatser kan förändras, om funktionsnedsättningen förvärras över tid har de i dag inte rätt till ökad assistans.